

РЕШЕНИЕ

№ 140

гр. Разград, 04.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на тринадесети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: ИВАНА ТОДОРОВА

при участието на секретаря ГАНКА АНГ. АТАНАСОВА
като разглежда докладваното от ИВАНА ТОДОРОВА Гражданско дело № 20233330101597 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл.422 от ГПК във вр. с чл.79 и чл.86 от ЗЗД, вр. със ЗПК.

Депозирана е искова молба от „АПС Бета България“ ЕООД, с която са предявени обективно съединени искове срещу П. С. Н. за установяване, че ответникът дължи на ищеца сумата от 547,31 лева — главница, дължима по Договор за потребителски кредит № 897995/27.06.2017 г., сключен между страните ответника като кредитополучател и „Кредисимо“ ЕАД като кредитодател; за сумата 63,86 лева – възнаградителна лихва за периода 27.06.2017 г. - 10.08.2018 г., сумата от 291,12 лв. - лихва за забава за периода 27.06.2017 г. – 17.05.2023 г., както и законната лихва върху главницата от датата на депозирание на заявлението по чл.410 от ГПК до окончателното ѝ погасяване. В исковата молба твърди, че за тези суми е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.дело 1078/2023г, по описа на РС Разград. Сочи, че договорът е сключен от разстояние, съобразно законовите разпоредби на Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние, Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Механизмът на кандидатстване е подробно описан. Ищецът твърди, че е изпълнил задължението си да предостави сумата, предмет на договора – представя разписка за извършено плащане от „Изи пей“. Твърди, че ответника не е изпълнил задълженията си по договора и не е заплатил дължимите суми. Сочи, че задължението било обезпечено с поръчителство – договор от 27.06.2017г. сключен между „Ай Тръст“ и ответника П. С. Н.. По силата на Договора за предоставяне на поръчителство дружеството се е задължило да сключи договор с трето за процеса лице - Кредисимо и да отговаря пред кредитодателя солидарно с П. С. Н. за всички задължения по процесния договор за кредит с Кредисимо, при условията на същия. Съгласно чл. 3 от Договора за предоставяне поръчителство дружеството се е задължило да плати всички изискуеми задължения при поискване от Кредисимо. На същата дата Ай Тръст и Кредисимо са сключили договор за поръчителство, по силата

на който Ай Тръст се е задължило спрямо Кредисимо за всички задължения на П. С. Н. по Договора му за кредит.

Кредиторът „Кредисимо“ ЕАД е сключил Договор за продажба и прехвърляне на вземания на 02.03.2021г. г., с който прехвърля станали ликвидни и изискуеми в пълен размер вземания, произхождащи от договори за потребителски кредити с физически лица, които не изпълняват задълженията си по тях, които вземания е договорено, че се индивидуализират в Приложение № 1 към дата 18.02.2021 г., неразделна част от договора. Видно от представената извадка от Приложение №1, ред № 933, вземането по Договор за кредит № 897995/27.06.2017 г. е прехвърлено на „АПС БЕТА БЪЛГАРИЯ“ ЕООД, ЕИК 203374133. Длъжникът е уведомен за цесията на посочената от него в договора електронна поща. Връчването на съобщението за сключения договор за цесия от цедента - на длъжника, има за цел длъжникът да бъде уведомен за кредитора, на който следва да изпълни надлежно и съответно да бъде предотвратено изпълнението на лице, което не е титуляр на вземането. С цел да бъде гарантирана сигурността на длъжника да изпълни именно на овластения кредитор, законът изисква уведомяването за сключения договор за цесия да бъде извършено от предишния кредитор - цедент. Връчването на уведомлението обаче няма характер на лично и незаместимо действие, поради което е възможно то да бъде извършено и от пълномощник на цедента. С оглед константната съдебна практика няма пречка старият кредитор /цедент/ да упълномощи новия кредитор /цесионер/ от името на цедента да извърши предвиденото в чл. 99, ал. 3 от ЗЗД уведомяване на длъжника за извършената цесия. Законът не е предвидил уведомяването на длъжника да става по конкретен и специален начин, поради което същото следва да се счита надлежно извършено. Предвид горното, дружеството „АПС Бета България“ ЕООД в качеството си на кредитор, е депозирало заявление по реда на чл. 410 ГПК срещу длъжника и е образувано ч.г.р.д. № 1078/2023г. Освен сумите, дължими по договора за кредит, заявителят е претендирал и такива, представляващи възнараждане на дружеството-поръчител в размер на 462,30 лв. и лихва за забава върху него в размер на 228,49 лв. за периода 27.06.2017г. – 17.05.2023г. Заповедният съд е ОТХВЪРЛИЛ тази акцесорна претенция като неравноправна с Разпореждане №1525/23.06.2023г., влязло в сила на 21.07.2023г. В рамките на същото заповедно производство, Районен съд - Разград е издал Заповед за изпълнение на парично задължение за сумите, дължими по договора за кредит. Длъжникът е депозирал възражение по чл. 414 ГПК, като за заявителя е възникнало правото по чл. 415 ГПК да предяви установителен иск за описаните по-горе суми. Иска присъждане на направените разноски в заповедното и в настоящото производство. Прилага: Договор за потребителски кредит № 897995/27.06.2017 г., ведно с погасителен план и Общи условия; Договор за поръчителство, ведно с погасителен план и Общи условия; Договор за цесия; разписка и пълномощни.

Ответникът е получил препис от исковата молба и доказателствата и в срока по чл.131 от ГПК е депозирал отговор, в който е посочил, че искът е допустим, но неоснователен поради: недействителност на договора поради противоречие с императивните разпоредби на ЗПК, изтекла погасителна давност за част от вземанията, а именно сумата за договорна възнаградителна лихва, за законна лихва за забава в по-голямата си част, както и за значителна част от главницата.

След анализ на представените по делото доказателства, Съдът установи

следните фактически обстоятелства:

Между „Кредисимо“ ЕАД и П. С. Н. е сключен договор за потребителски кредит № 897995/27.06.2017 г. с параметри: заемна сума 1000 лева, срок на погасяване 13 месеца, лихва 41,24%, ГПР 50%, обща дължима сума 1256,71 лева, краен срок на погасяване 10.08.2018г. Заемната сума е предоставена на кредитополучателя, но същият не е погасил задължението си по кредита в уговорения срок и е изпаднал в забава. Съгласно договор за цесия, сключен на 02.03.2021г. между кредитодателя и „АПС Бета България“ ЕООД, вземането по процесния договор /ред №933 от Приложение №1 към договора за цесия/ е валидно прехвърлено и ищецът е легитимиран кредитор. Поради липса на погасяване, „АПС Бета България“ ЕООД е подал заявление пред заповедния съд и е издадена Заповед за изпълнение №589/23.06.2023г. по ЧГД 1078/2023г. по описа на РС Разград за непогасените по кредита суми. Кредитополучателят е възразил срещу издадената Заповед и на кредитора е указана възможността да предяви иск за установяване съществуването на вземането си. В срок „АПС Бета България“ ЕООД депозира искова молба в защита на правния си интерес. Претендират се разносните по заповедното и исковото производства.

Анализът на установената фактическа обстановка, налага следните правни изводи:

Предявеният установителен иск е за задължението за заплащане на главница по договор за кредит. Същият е допустим, тъй като за тези вземания има издадена заповед за изпълнение, срещу която е подадено възражение от ответника и в срока по чл.415 от ГПК е предявен установителен иск за вземането. Представените Договори за поръчителство с „Ай Тръст“ ЕООД съдът изключва от доказателствената съвкупност и същите не следва да се анализират, доколкото вземанията по тях са отхвърлени в заповедното производство и не са предмет на настоящото исково производство, касаещо установяване на дължимост на суми по издадената Заповед за изпълнение. Договорът за кредит, въз основа който се претендират вземанията, е сключен между „Кредисимо“ ЕАД и П. Н. в изискуемата от чл.430, ал.3 от Търговския закон писмена форма, в съответствие със Закона за предоставяне на финансови услуги от разстояние и Закона за електронния документ и електронните удостоверителни услуги. Характеристиките на договора за заем са както следва: заемна сума 1000 лева, срок на погасяване 13 месеца, лихва 41,24%, ГПР 50%, обща дължима сума 1256,71 лева, краен срок на погасяване 10.08.2018г. Непосредствено след сключването на договора ищецът е изпълнил своето задължение по чл. 430, ал. 1 от Търговския закон да отпусне паричната сума. По силата на договора за кредитополучателят е възникнало задължението да върне тази парична сума след изтичане на срока на договора, ведно с лихвата по кредита, уговорена с кредитора съгласно чл. 430, ал. 1 и ал. 2 от ТЗ. Съответно в договора е уговорен размера на ГПР и същият е в границата на пределно допустимия, регламентиран в чл. 19, ал. 4 от ЗПК. Размерът на отделните задължения е посочен в погасителния план, неразделна част от договора. Договорът за кредит е сключен при общи условия. По отношение на наличието на неравноправност на клаузата, касаеща механизма за формиране на лихвения процент, видно от Стандартния европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити, процесния кредит е с фиксиран лихвен процент на възнаградителната лихва за срока на договора, т.е. неподлежащ на изменение в ущърб на кредитополучателя. По така сключения договор

кредитополучателят е правил вноски преди депозирание на заявлението за издаване на Заповед за изпълнение, които са отразени счетоводно и приспаднати от претендираните от ищеца суми – главница, възнаградителна и законна лихви. Поради изложените причини съдът намира, че между страните е възникнало валидно облигационно отношение с посочения в договора за кредит предмет, по силата на което кредиторът е предоставил на кредитополучателя уговорения кредит срещу поето задължение за връщането на сумата ведно с уговорената възнаградителна лихва. Вземането е цедирано и ищецът е процесуално легитимиран да предяви настоящия установителен иск.

По отношение възраженията на ответника:

- неравноправни клаузи - на основание чл.7 ал.3 ГПК съдът служебно следи за наличието на неравноправни клаузи в договор, сключен с потребител. С оглед на горепосоченото в настоящия случай, съдът дължи преценка дали договорните клаузи, на които се позовава ищеца са неравноправни. Когато преценява дали договорна клауза противоречи на закона или добрите нрави, съдът следва да изхожда от материалното правоотношение, което се претендира за съществуващо между страните. В настоящия случай това правоотношение е договор за паричен заем, сключването на който е признат от страните факт. За същия се прилагат разпоредбите на Закона за потребителския кредит и Закона за защита на потребителите. Основание за прилагане на последния е обстоятелството, че ответникът е физическо лице, което ползва услуга, която не е предназначена за извършване на търговска или професионална дейност. Законът за защита на потребителите в редица свои разпоредби транспонира Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 05.04.1993г. относно неравноправните клаузи в потребителските договори /това е изрично посочено в разпоредбата на §13А, т.9 от ЗЗП/, като материалноправните разпоредби на тази директива са директно инкорпорирани в Закона за защита на потребителите. Така разпоредбите на чл.143 и чл.146 от ЗЗП директно възпроизвеждат чл.3, пар.1 от Директивата относно определението за неравноправна клауза. От самия договор за заем, не става ясно каква е определената от кредитора методика за изчисляване на ГПР и ГЛП, същата не е разписана в договора за кредит. Много от съществените разпоредби, които трябва да са ясни и конкретни при сключването на договора за заем като двустранен и възмезден договор – лихва по заема, лихва при забава, лихва за ден, месечна лихва, не фигурират по договора, а са изведени в ОУ и Стандартния европейски формуляр за предоставяне на информация за потребителските кредити. Макар, че последните са неразделна част от договора, според съда те са формулирани по общ и неясен начин, като липсва съществена информация. Доколкото ищеца не претендира неустойки и такси, то той не се ползва от тези неясноти и респективно не уврежда потребителя. Неоснователно е възражението, че непосочването на механизма на формиране на лихвения процент влече нищожност на договора, защото кредитополучателят е поставен в невъзможност да разбере размера на възнаграждението, което ще заплати при ползване на заетата сума. Доколкото в случая е посочен фиксиран лихвен процент, конкретно определен, то не е приложим механизъм за определяне и изменение на същия. Срокът на договора е 13 месеца и в погасителният план е посочена частта лихва и частта главница, която се погасява с всяка една вноска. Претендираната лихва за забава е в размер на законната лихва, определена с Постановление № 426 на МС от 18.12.2014 г. за просрочени парични задължения и в същия размер е

уговорена между страните по силата на чл. 2, раздел Х. „Забава. Предсрочна изискуемост“ от ОУ, неразделна част от Договора за кредит. Така определената лихва за забава не противоречи на повелителните норми на закона, като е съобразен и чл.6 от Закон за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на народното събрание от 13 март 2020 г. и за преодоляване на последиците (загл. доп. - дв, бр. 44 от 2020 г., в сила от 14.05.2020 ^Г) и за периода от 13 март 2020 г. до 13 юли 2020 г. законна лихва за забава по Договора за кредит не е била начислявана.

- погасителна давност – според чл. 110 от ЗЗД с изтичане на петгодишна давност се погасяват всички вземания, за които законът не предвижда друг срок, а според чл. 111, б. "б" и "в" ЗЗД с изтичане на тригодишна давност се погасяват/ вземанията за обезщетения и неустойки от неизпълнен договор и вземанията за наем, за лихви и за други периодични плащания. Следва да се има предвид, че уговореното между страните връщане на предоставена в заем (кредит) сума на погасителни вноски не превръща този договор в такъв за периодични платежи, а представлява уговорка за изпълнение на задължението на части. Това становище съответства изцяло и на дадените с Тълкувателно решение № 3 от 18.05.2012 г. на ОСГТК на ВКС задължителни разяснения относно съдържанието на понятието „периодични плащания“ по смисъла на чл. 111, б. ”в” ЗЗД. По отношение на договора за кредит това изискване не е налице, тъй като нито задължението на банката-кредитор за предоставяне на уговорената сума, нито задължението на длъжника за връщането и, е повтарящо се. Връщането на предоставената за ползване сума на погасителни вноски представлява по своята същност изпълнение на основното задължение на длъжника на части (чл. 66 ЗЗД). Ето защо приложима по отношение на това задължение е общата петгодишна давност по чл. 110 ЗЗД, изчислена от датата на уговорения краен срок за погасяване на кредита, а не кратката тригодишна давност по чл. 111, б. „в“ ЗЗД, изчислена от датата на падежа на отделните погасителни вноски. Поради това при постигнато съгласие плащането на дължимата сума да е разделено на погасителни вноски с падежи на определени дати, отделните вноски не стават автоматично сбор от отделни, периодично дължими плащания. Задължението продължава да бъде само едно и крайният срок за погасяването му е падежът на последната разсрочена вноска или моментът, в който е обявена предсрочната изискуемост. Следователно началният момент, от който започва да тече давностният срок за вземания за главница и/или за договорни лихви по погасителни вноски по договор за кредит, за който не е обявена и респективно, настъпила предсрочна изискуемост, е датата на уговорения краен срок за погасяване на кредита. Съдът приема, че от момента на настъпване изискуемостта на процесните вземания е започнала да тече погасителна давност, чиято продължителност е пет години за главницата и за договорната лихва по договора за кредит (от 10.08.2018 г.), а по отношение на останалите плащания /такси, неустойки/ тригодишната давност. Заявлението за издаване на Заповед за незабавно изпълнение е депозирано на 22.05.2023г., преди изтичане на погасителната давност в полза на ответника.

Ето защо, съдът счита, че договорът не страда от сочените от ответника пороци и искането му за прогласяване на неговата неравноправност на тези основания е неоснователно.

Съдът приема, че горните доводи са достатъчни за да приеме, че предявените обективно съединени искове следва да бъдат уважени.

На основание чл.78, ал.1 от ГПК ответникът дължи заплащане на направените

от ищеца разноси. Тези разноси са в размер на 118,14 лв. държавна такса, 9,50 лв. за възпроизвеждане на исковата молба и приложенията на хартиен носител и 100 лв. дължими като юрисконсултско възнаграждение.

Съответно ответникът следва да заплати на ищеца и разноските по заповедното производство в размер на 25 лв. платена държавна такса и 100 лв. дължими като юрисконсултско възнаграждение.

По гореизложените съображения, Съдът:

РЕШИ:

ПРИЕМА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на П. С. Н., ЕГН *****, адрес: гр. Р.*****, че същият дължи на „АПС Бета България“ ЕООД, ЕИК: 203374133, със седалище и адрес: гр. София, п.к. 1404, р-н Триадница, бул. “България” № 81 В, представлявано от управителите Х. М. и П. В., сумата от 547,31 лв. /петстотин четиридесет и седем лева и тридесет и една стотинки/ – главница по договор за кредит № 897995/27.06.2017г., сумата от 63,86 лв. /шестдесет и три лева и осемдесет и шест стотинки/ – възнаградителна лихва за периода 27.06.2017 г. - 10.08.2018 г., сумата от 291,12 лв. /двеста деветдесет и един лева и дванадесет стотинки/ - лихва за забава за периода 27.06.2017 г. – 17.05.2023 г., както и законната лихва върху главницата от 22.05.2023г. /датата на депозирание на заявлението по чл.410 от ГПК/ до окончателното ѝ погасяване, за които е издадена заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ №589/23.06.2023 г. по ч.гр.д. №1078/2023 г. по описа на Районен съд – Разград.

ОСЪЖДА П. С. Н., ЕГН *****, адрес: гр. Р.*****, **ДА ЗАПЛАТИ** на кредитора „АПС Бета България“ ЕООД, ЕИК: 203374133, със седалище и адрес: гр. София, п.к. 1404, р-н Триадница, бул. “България” № 81 В, представлявано от управителите Х. М. и П. В., сумата 227,64 лв. /двеста двадесет и седем лева и шестдесет и четири стотинки/ разноси по исковото производство и сумата 125 лв. /сто двадесет и пет лева/, разноси по ч.гр.д.№ 1078/2023 г. по описа на Районен съд - Разград.

Решението подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването на страните пред Окръжен съд - Разград.

След влизане в сила на решението, същото да бъде докладвано на съдията-докладчик по ч.гр.д.№ 1078/2023 г. по описа на Районен съд - Разград.

Съдия при Районен съд – Разград: _____